onafhankelijk dagblad
voor Aruba en de
Nederlandse Antillen
opgericht in 1884

abonnementsprijs Af 25,-
losse nummers Af 1,25
zaterdag met Ñapa Af 1,50
zaterdag
18 februari 2006
jaargang 122
nr 042

AMIGOE

vandaag inhoud

3 **aruba**
Integraal plan bescherming kustgebied

10 **sport**
Beste verplichte ijsdans

13 **financieel**
Uribe als bemiddelaar

Senaat bezorgd over ontwikkelingen Aruba

ORANJESTAD/DEN HAAG — Eerste-Kamerlid Marijke Linthorst (PvdA) waarschuwt voor de eenzijdige en onevenwichtige economie van Aruba: alleen het toerisme dat ook nog eens vooral op Amerikanen is gericht. De bevolking profiteert er niet veel van. Ondertussen lopen de overheidstekorten onrustbarend op.

Niet alleen de Antillen, maar ook de ontwikkelingen op Aruba kwamen afgelopen week in de Nederlandse Senaat aan bod, zij het minder uitgebreid.
"De economische ontwikkeling komt vooral ten goede aan de grote investeerders en veel minder aan de bevolking", merkte Linthorst op.

Marijke Linthorst (PvdA)

"De groei in de werkgelegenheid is nauwelijks op te vangen met eigen inwoners. Nu al is 40 procent van de inwoners op Aruba van niet-Arubaanse afkomst. Dat legt een zware druk op de collectieve voorzieningen, zoals het onderwijs. Er is daarnaast heel weinig aandacht voor het milieu. Aruba loopt het risico dat het zichzelf uitwoont."
Ook SP-Kamerlid Ronald van Raak toonde zich bezorgd. "De problemen met het Amerikaanse meisje Holloway laten zien dat Aruba heel kwetsbaar is."
De grootste zorg is echter de snel oplopende tekorten. Linthorst: "Aruba heeft een schuld van 800 miljoen en deze schuld neemt toe, overigens met medeweten van de Nederlandse overheid. Kennelijk leidt een status aparte niet automatisch tot het opstellen van een sluitende overheidsbegroting. Een Nederlandse gemeente met de omvang van Curaçao of Aruba met zo'n schuld was allang onder curatele gesteld."

"Het kabinet-Oduber denkt daar anders over dan de Centrale Bank van Aruba, maar dat neemt niet weg dat de trend onmiskenbaar is: te veel schulden en te weinig investeringen in de publieke sector. Vooral de kwaliteit van het onderwijs laat te wensen over", aldus CU-kamerlid Egbert Schuurman. Als het aan de ChristenUnie ligt, draait Aruba in zijn eentje voor die schuld op. "Er is een behoorlijke economische groei en er zijn voldoende belastingbronnen die nog niet of te weinig zijn aangeboord om de schulden te verminderen."

Belastingkorting niet onwettig, wel curieus

Eiland passeert minister, Inspectie en Fiscale Zaken

WILLEMSTAD — Onwettig is het niet, wel in strijd met de regels van behoorlijk bestuur. In ieder geval hoogst opmerkelijk en ongebruikelijk.

door Michael Willemse

Bij de belastingkorting van 30 procent van het eilandgebied (lees: de Eilandsontvanger en FOL-gedeputeerde van Financiën Renfred Rojer) is niet alleen de minister belast met belastingzaken, Ersilia de Lannooy (PNP) van Financiën, volledig gepasseerd, ook heeft er geen formele afstemming plaatsgevonden met Inspecteur der Belastingen Jamila Isenia; en directeur Cedric Josepa van Directie Fiscale Zaken is al helemaal niet bij het project betrokken. Minister, Inspectie en Fiscale Zaken hebben de actie van het eilandgebied in de krant (de *Amigoe* van 24 januari) of in de speciale rood-oranjekleurige folder *Sanea bo debenan di impuesto* moeten lezen. Pas gisteren trad de gedeputeerde naar buiten met zijn 'eenmalig algemeen saneringsbeleid' tijdens een persconferentie van het Bestuurscollege, terwijl de actie al op 1 februari van start ging.

Aan de fysieke afstand heeft het uitblijven van onderlinge communicatie niet gelegen: Ontvanger, Inspectie en Fiscale Zaken zitten alle op hetzelfde adres, namelijk in het Belastinggebouw aan de Regentesselaan. De gang van zaken is des te meer opmerkelijk omdat het eilandsbesluit ook direct van invloed is op de inkomsten van het Land. Het merendeel van de door de Eilandsontvanger geïnde belastinggelden zijn weliswaar inkomsten van het eilandgebied, maar een kwart gaat naar de Landskas.
Als de Eilandsontvanger dus beslist om korting dan wel kwijtschelding te verlenen, dan heeft dat ook consequenties voor het Land. De centrale overheid ontvangt dus minder. En dat gaat wel degelijk ook de minister van Financiën aan.

Vervolg op pagina 6; Belastingkorting wettig of niet?

Aanpassing 100-procentcontroles

Excuses Schiphol aan Surinaamse minister

PARAMARIBO — Schiphol heeft verontschuldigingen aangeboden voor de behandeling van de Surinaamse minister Alice Amafo (29) bij haar aankomst op de luchthaven medio januari.

Amafo, die minister is van Transport, Communicatie en Toerisme, werd door een beveiligingsbeambte verzocht mee te werken aan de 100-procentcontrole, maar ze gaf aan een diplomatieke status te hebben – personen met die status zijn vrijgesteld van veiligheidscontroles.
"We geven toe dat hierbij sprake is geweest van een onjuiste behandeling, omdat de afspraak geldt voor vrijstelling van veiligheidscontrole voor personen die daarvoor zijn aangewezen", aldus een brief aan de Surinaamse ambassadeur in Den Haag.
Het incident rond Amafo was aanleiding voor de Surinaamse regering om vorige maand opnieuw protest aan te tekenen bij Den Haag over de wijze waarop de 100-procentcontrole wordt uitgevoerd. In de protestnota vroeg Suriname vooral informatie over de overwegingen op grond waarvan wordt overgegaan tot 'indringende fysieke visitatie' van vrouwelijke reizigers, die de waardigheid en integriteit van betrokkenen schendt.

Minister Alice Hortence Amafo.

De Nederlandse ambassadeur in Paramaribo, Hendrik Soeters, heeft gisteren tegen de Surinaamse minister van Buitenlands Zaken Lygia Kraag-Keteldijk gezegd dat de 100-procentaanpak op Schiphol nu wordt aangepast. De bejegening van passagiers op de luchthaven zal worden verbeterd. Zo moeten de omgangsvormen van het betrokken personeel door middel van trainingen worden bijgeschaafd, het controleproces verkort en de informatievoorziening verbeterd.
De Nederlandse regering zal met Paramaribo in gesprek blijven over de uitvoering van de controle.
In een persbericht zegt de Nederlandse ambassade dat het aantal drugskoeriers en bolletjesslikkers op de route Paramaribo-Amsterdam tot dusver 'onverminderd hoog' is gebleven. De controles werden enkele jaren geleden ingesteld met het doel de drugssmokkel via Schiphol te bestrijden.

Hamas neemt plaats in parlement in

RAMALLAH — Het nieuwe Palestijnse parlement zou vandaag in Ramallah op de Westelijke Jordaanoever worden beëdigd. In de volksvertegenwoordiging heeft de islamitische beweging Hamas de absolute meerderheid. De partij bezet 74 van de 132 zetels.

President Mahmoud Abbas zal waarschijnlijk Ismail Haniyah vragen een regering te vormen. Hij zal Haniyah vragen de akkoorden met Israël na te leven en de geweld te stoppen.

Israël wil geen contacten met Hamas zolang die partij blijft streven naar de vernietiging van Israël. De partij voerde sinds september 2000 zeker zestig zelfmoordaanslagen op Israëlische doelen uit, maar houdt zich sinds ongeveer een jaar aan een bestand. Israël zal zondag een reeks van sancties tegen de Palestijnse Autoriteit bekendmaken. Zo stopt Israël met het overmaken elke maand van tientallen miljoen aan douaneheffingen.
Hamas versloeg bij de verkiezingen op 25 juni met grote overmacht de seculiere Fatah van president Abbas. Die partij regeert de Palestijnse Autoriteit sinds de terugkeer van wijlen Yasser Arafat naar de Palestijnse gebieden in 1994, maar corruptie en vriendjespolitiek maakten haar bijzonder impopulair. Fatah bezet in het nieuwe parlement 45 zetels. De overige dertien zetels worden ingenomen door diverse kleine partijtjes.
De inauguratie heeft plaats in het hoofdkwartier van de Palestijnse Autoriteit. Israël heeft Hamas-leiders uit de Gazastrook verboden naar de Westelijke Jordaanoever te reizen. Daarom nemen de nieuwe parlementariërs uit Gaza via een videoverbinding deel aan de ceremonie. De als hardliner te boek staande Mahmoud Al Zahar gaat de Hamas-fractie leiden en de gematigde Abdel Aziz Dweik (ook Hamas) wordt parlementsvoorzitter. Hamas heeft drie weken de tijd om een regering te vormen met een uitloop van twee weken. Slaagt de partij hier niet in, dan kan de president een andere partij vragen een regering samen te stellen. Hamas hoopt nog steeds met Fatah een coalitieregering te vormen, maar die weigert hier tot nu toe gehoor aan te geven. De Hamas-leiding gaat er vanuit begin volgende maand de nieuwe regering rond te hebben.

Foto: AFP / Abbas Momani.

De doorgaans ongelijke krachtmetingen op de Westelijke Jordaanoever tussen Israëlische strijdkrachten en Palestijnse jongeren gaan ondertussen door. Op de foto slingert een Palestijnse jongen stenen naar de Israëliërs.

ArkeFly strandt op Aruba

ORANJESTAD — Een vliegtuig van ArkeFly dat gisteren uit Amsterdam via Aruba naar Curaçao is vertrokken, staat al meer dan 24 uur op de luchthaven Beatrix van Aruba. Het toestel heeft technische problemen en moest voor reparatie op de grond blijven staan. De ruim 200 passagiers die naar Curaçao zouden doorvliegen en hier gisteren om 15.20 uur hadden moeten aankomen, zijn de afgelopen nacht in hotels in Aruba ondergebracht. Volgens de luchthaven Hato wordt het toestel ook vandaag nog niet op Curaçao verwacht.

Atari ontslaat deel personeel

LOS ANGELES — Videospelletjesmaker Atari heeft vrijdag aangekondigd circa 20 procent van zijn personeelsbestand te gaan schrappen. De sanering is bedoeld om kosten te drukken.

Het bedrijf verkeert in financiële problemen en wil zijn niet-kernactiviteiten verkopen.
Hoeveel arbeidsplaatsen er precies verdwijnen is niet geheel duidelijk. Het Franse moederbedrijf Infogrames Entertainment telt 1800 werknemers. Atari is verdeeld in een Europese en een Amerikaanse divisie en verkoopt zijn spelletjes in meer dan zestig landen. De aankondiging is afkomstig van Atari Inc., de Amerikaanse dochter die ook een notering heeft aan de Nasdaqbeurs in New York. Daar werken zevenhonderd mensen.
In het derde kwartaal van zijn gebroken boekjaar (van oktober tot december 2005) liep de omzet van Infogrames met ruim 45 miljoen euro terug tot 170 miljoen euro. In negen maanden tijd daalde de omzet 38 procent. Vooral in de Verenigde Staten vielen de inkomsten fors terug en boekte de onderneming een verlies van 62,8 miljoen dollar tegen een winst van 14,8 miljoen dollar in de eerste negen maanden van 2004.
Het bedrijf schrijft de mindere resultaten toe aan 'veranderende technologie'.
Atari heeft onder meer RollerCoaster Tycoon en Alone in the dark op de markt gebracht. Het bedrijf heeft licenties voor Digimon en Dragon Ball. De spelletjes zijn voor spelcomputers zoals de Playstation, de Nintendo GameCube, de XBox en voor gewone pc's.

Ray Barretto overleden

NEW YORK — De Amerikaanse salsa- en jazzmusicus Ray Barretto is gisteren op 76-jarige leeftijd overleden in Hackensack (New Jersey).

De uit Puertoricaanse ouders geboren percussionist en bandleider lag al weken in het ziekenhuis wegens complicaties na een hartoperatie. Zijn overlijden is door het hospitaal bekendgemaakt, aldus Amerikaanse media. Barretto gold als een van pioniers van de latin jazz.
Hij werd geboren in het stadsdeel Brooklyn in New York, waar hij kennis maakte met zowel de muziek van Duke Ellington en Dizzy Gillespie als met de muziek van de grote latinogemeenschap in de Amerikaanse metropool. In 1949 begon zijn muzikale loopbaan en al snel verkeerde hij in de hoogste 'latinkringen' met grootheden als Tito Puente en Celia Cruz. Zijn eerste plaat nam hij op met Puente in 1957: Dance Mania. Barretto verwierf rap faam als een zeer getalenteerde percussionist en meester op de conga (trom). Hij betrad podia met grootheden als Charlie Parker, Art Blakey en Dizzy Gillespie. Hij werkte ook samen met The Rolling Stones en The Bee Gees. In 1990 won hij de belangrijkste Amerikaanse muziekprijs, een Grammy Award, voor Ritmo En El Corazon, een nummer met zangeres Celia Cruz in de hoofdrol. Barretto maakte meer dan vijftig albums, waarin hij geregeld jazz, salsa, soul en andere stijlen met elkaar in contact bracht. Zijn album 'Ricanstruction' (1979) geldt als een ware salsa-klassieker.

Ray Barreto.

Ñapa deze week

Tennissers verdienen meer erkenning

Mexico wil hoofdtooi

Corruptieschandaal schaadt populariteit Lula nauwelijks

Vegetarisch eten

Hulptroepen VS naar Filippijnen

OKINAWA — De Verenigde Staten sturen 5500 militairen naar het Filippijnse eiland dat gisteren door een aardverschuiving werd getroffen. Zij gaan helpen bij de reddingswerkzaamheden. Behalve de manschappen gaan ook amfibievoertuigen en helikopters van de Japanse basis op Okinawa richting rampgebied. Dat maakte een woordvoerder van het ministerie van Buitenlandse Zaken bekend, meldde het Japanse persbureau *Kyodo* vanochtend.
Washington reageerde op een hulpverzoek van de regering in Manilla.
Filipijnse regeringsfunctionarissen uitten de vrees dat door de aardverschuiving op het eiland Leyte mogelijk ruim 2500 slachtoffers vielen. Een modderstroom vaagde een heel dorp weg.

Colegio levert Koningin

ORANJESTAD — Onder luid gejuich van haar aanhang werd gisteravond Michella Fingal uitgekozen tot Carnavalskoningin. Fingal werd in een vol Aruba Entertainment Center gekozen uit acht kandidaten. Zij behaalde tevens de prijs voor de beste toespraak en voor de beste show.

Carolina Raven, vertegenwoordigster van EPI, werd tweede. Zij ging er ook vandoor met alle andere prijzen. Zo werd zij gekozen tot Setar's 'Queen of MAS' en kreeg de prijs als meest populaire kandidaat en de prijs voor het mooiste kostuum. Nummer drie werd de kandidate van Santa Cruz, Shanandoa Wijshijer. Fingal nam de kroon over van Nabilah de Palm, de koningin van vorig jaar. De Reinaverkiezing werd opgeluisterd door de aanwezigheid van de Koningin van het Zomercarnaval in Rotterdam, Imara Thomas. Zij is van Arubaanse afkomst.

Michella Fingal kreeg de kroon opgezet door minister-president Nelson Oduber, daarbij geholpen door de voorzitter van Stichting Arubaanse Carnaval, Tecla Kelly.

Toch Last Lap

ORANJESTAD — Aan het eind van de Lighting Parade wordt toch een *last lap* toegestaan. Politiecommissaris Karel Jeandor deelde dit vrijdagmorgen mee na afloop van overleg binnen de leiding van het korps. Voorwaarde is wel dat vanaf de truck van de laatste band voldoende licht wordt uitgestraald om de menigte in de gaten te kunnen houden. Ook andere bands wordt gevraagd om in het donker extra licht te voeren.

Rudy Croes (MEP), minister van Justitie, kondigde begin deze week aan dat de last lap zou vervallen. Dat was een reactie op het schietincident, met tragische afloop, aan het eind van de Lighting Parade in San Nicolas. Dit besluit is nu dus teruggedraaid. Jeandor liet er overigens geen twijfel over bestaan dat de politie direct mensen zal oppakken en vastzetten die zich tegen hun aanwijzingen verzetten. Op dit gebied geldt een zerotolerantie beleid, volgens Jeandor in het belang van de veiligheid van deelnemers en publiek.

Stichting Arubaanse Carnaval (SAC) had zich eerder deze week gedistantieerd van het besluit om de last lap te verbieden. Het bestuur had zich vooral gestoord aan het feit dat zij, als organisatoren van het carnaval, het besluit uit de pers hadden moeten vernemen. Ook door Tivoli Club, die belast is met de organisatie van de Lighting Parade van Oranjestad, was aangedrongen op handhaving van de last lap. Overleg, donderdag, tussen betrokken partijen heeft dus geresulteerd in het besluit om de last lap alsnog toe te staan bij alle parades. De parades die zich grotendeels in het donker voltrekken zijn de Lighting Parade, Jouvert Morning en de parades, voorafgaand aan de verbranding van Momito in San Nicolas en Momo in Oranjestad.

Centrale Bank scherpt monetair beleid aan

Tekort op betalingsbalans

ORANJESTAD — De Centrale bank van Aruba heeft besloten het monetaire beleid aan te scherpen. Dit is noodzakelijk gezien de gestadige overliquiditeit binnen de bancaire sector die wordt veroorzaakt door de aanhoudende excessieve uitgaven van de overheidssector. De maatregelen zijn voornamelijk gericht op het beteugelen van de consumentenkredieten en het matigen van het negatieve effect daarvan op het saldo van de lopende rekening en de internationale reserves.

Volgens schattingen van de Centrale Bank registreerde de betalingsbalans een tekort van ongeveer 39 miljoen florin in 2005. Dit betekent dat ondanks de gunstige algemene economische ontwikkeling er toch een netto afvloeiing van middelen naar het buitenland heeft plaatsgevonden. Door de afvloeiing van geld naar het buitenland is het niveau van de internationale reserves beneden dat van 2004 terechtgekomen. Belangrijker is dat
volgens de schattingen het saldo van de lopende rekening van de rest van de economie (exclusief de olie- en vrije zone sectoren) een tekort van ver boven de 200 miljoen florin vertoont. Dit is ongeveer gelijk aan dertig procent van de huidige omvang van de Arubaanse internationale reservepositie. Dit tekort ontstond ondanks een gezonde groei van ongeveer zeven procent aan de inkomstenkant van de lopende rekening van de betalingsbalans. Derhalve werd voor het vierde achtereenvolgende jaar een omvangrijk tekort op de lopende rekening van de rest van de economie geregistreerd. Dit is volgens de Centrale Bank een zorgwekkende ontwikkeling, omdat zulke grote tekorten niet houdbaar zijn op de lange termijn. In dit verband spelen de kleine omvang van de Arubaanse economie en haar grote afhankelijkheid van de toeristische sector een belangrijke rol. De Bank meent op te moeten merken dat het toerisme gedurende eind 2005 – begin 2006 tekenen vertoonde van een behoorlijk scherpe afname.
Uit voorlopige gegevens blijkt dat de economische bedrijvigheid in 2005 een enigszins gunstige ontwikkeling heeft doorgemaakt, maar iets minder levendig was dan in 2004. Naar schatting groeide de economie in reële termen met 3,2 procent (2004: 3,5 procent) en met 6,6 procent in nominale termen. Als gevolg van de sterk toenemende brandstofprijzen versnelde de gemiddelde inflatie van 2,5 procent in 2004 tot 3,4 procent in 2005.

KREDIET

In 2005 groeide de kredietportefeuille van de commerciële banken met 177,6 miljoen florin of 8,2 procent. Dit bedrag overschrijdt de richtlijn voor de geaggregeerde kredietgroei van zes procent voor 2005 van de Centrale Bank met 47,4 miljoen florin of 2,2 procent. Deze ontwikkeling was deels toe te schrijven aan stijgingen in de woninghypotheken en consumentenkredieten van respectievelijk 45,8 miljoen florin(7,0 procent) en 49,4 miljoen florin (9,7 procent).
In 2006 wordt verwacht dat de economische groei in reële termen enigszins zal afnemen tot 2,4 procent, waarbij de inflatie wordt geschat op ongeveer 3,5 procent. Naar verwachting zal het Bruto Binnenlands Product in nominale termen in 2006 met ongeveer 5,9 procent toenemen. Volgens voorlopige schattingen van de Bank zal de lopende rekening van de rest van de economie (exclusief de olie- en vrije zone sectoren) wederom een aanzienlijk tekort van boven de 200 miljoen florin registreren, wat verder wordt gestimuleerd door het expansieve financiële beleid van de overheid.

BELEID

Bovengenoemde overliquiditeit stimuleert op haar beurt de negatieve ontwikkelingen van een excessieve deviezenafvloeiing naar het buitenland op de lopende rekening van de betalingsbalans. Rekeninghoudend met deze omstandigheden en op grond van artikel 12 lid 1 van de Landsverordening Toezicht Kredietwezen heeft de Bank besloten om haar monetaire beleid verder aan te scherpen.
De aanscherping van het monetaire beleid is voornamelijk gericht op het beteugelen van de consumentenkredieten en het matigen van het negatieve effect daarvan op het saldo van de lopende rekening en de internationale reserves. In het bijzonder heeft de Bank besloten om in de eerste plaats het geaggregeerde kredietgroeiplafond met één procentpunt te verlagen tot vijf procent en in de tweede plaats om twee aparte kredietgroeilimieten te introduceren. De eerste is een kredietgroeiplafond van vijf procent specifiek voor de consumentenkredieten. Het andere betreft een kredietgroeiplafond voor de resterende kredietcomponenten, waarvan woninghypotheken en ondernemingskredieten de voornaamste zijn. Beide limieten zullen maandelijks apart worden gecontroleerd. In het geval van een overschrijding van één van beide limieten zal een aparte boeterente opgelegd worden aan die individuele commerciële banken die verantwoordelijk zijn voor de overschrijding. Per 1 januari 2006 is de boeterente met twee procentpunten verhoogd tot acht procent.
Voorlopig zal de monetaire kasreserve onveranderd gehandhaafd blijven, maar zal onderworpen zijn aan herzieningen op kwartaalbasis. Evenals in 2005 zal het in 2006 niet mogelijk zijn om additionele kredietruimte te creëren door het aantrekken van buitenlandse middelen. De huidige regelingen voor de zogenaamde B9-positie van de banken en het compensatietarief voor eventuele tekorten in de monetaire kasreserves worden ongewijzigd voortgezet.

Ook dagvaarding Anita van der Sloot

ORANJESTAD/NEW YORK — Joran van der Sloot heeft gisteravond vanuit New York voor het Nederlandse televisieprogramma *Nova* opnieuw verklaard dat hij Natalee Holloway niet of nauwelijks kende. "Toen ik met haar uitging, was ze al dronken. Ze was vrij opdringerig tegen mij en wilde bovendien zelf dat ik met haar op het strand bleef. Dat heb ik niet gedaan. Ik heb een vriend gebeld en die heeft me opgehaald", aldus Van der Sloot in het interview. De Amerikaanse tiener bleef volgens hem alleen achter op het strand.
De advocaat van Joran van der Sloot, Antonio Carlo, herhaalde 'niet blij te zijn' met de reis van Joran van der Sloot naar Amerika en het interview dat hij daar wil geven aan ABC. "Ik ben op Aruba, u kunt uw conclusies trekken", aldus de advocaat. Behalve advocaat van Joran is Carlo ook de werkgever van vader Paul van der Sloot. Die trad in januari in dienst als advocaat bij het kantoor van Carlo. Joran van der Sloot is donderdag in New York aan gekomen en daar bij aankomst op het vliegveld door de familie van de vorig jaar op Aruba verdwenen Natalee Holloway gedagvaard. Volgens Carlo zijn er in New York ook aanklachten ingediend tegen zijn vader Paul en moeder Anita die een dag eerder in Amerika aankwamen om hun zoon te steunen. De ouders van Holloway beschuldigen hen van mishandeling van een minderjarige en eisen schadevergoeding. Volgens de advocaat hebben de ouders van Holloway de familie Van der Sloot gedaagd in een civielrechterlijke zaak. "Ze beschouwen het als een onrechtmatige daad", aldus Carlo. "Dat houdt in dat alleen schadevergoeding kan worden geëist, geen celstraf."

Pesquera blijft

ORANJESTAD — In diverse kranten verschijnt een dezer dagen een advertentie voor een president/CEO voor de Aruba Hotel and Tourism Association (Ahata).

Navraag bij Ahata leert echter dat de huidige CEO, Jorge Pesquera, helemaal niet van plan is van op te stappen. "Nee hoor, hij is hier pas twee jaar en gaat nog niet weg. Hij heeft wel een nieuwe vergunning nodig en de regels zijn strenger geworden."
Kandidaten die serieus geïnteresseerd zijn in de positie van Pesquera kunnen wachten liever nog een paar jaar.

Integraal plan bescherming kustgebied

ORANJESTAD — De regering is bezig met het opstellen van een integraal plan voor de bescherming van de Arubaanse kusten. Alle sectoren die op de een of andere manier gebruik maken van stranden, havens en het water rondom het eiland zullen hun inbreng mogen geven.

Al jaren wordt gewerkt aan een manier om de stranden en de zee te beschermen. Er is een plan om de kuststrook te bestempelen tot nationaal onderwaterpark. Door gebrek aan geld en andere prioriteiten, heeft de regering dit plan nog niet verder uitgewerkt.
In de nieuwe regeerperiode komt daar verandering in. Minister Ramon Lee (MEP) van Arbeid, Cultuur en Sport, is van plan de zaak met voortvarendheid ter hand te nemen. Of er een onderwaterpark komt, is zeer de vraag, want de minister wil alle sectoren die gebruik maken van de zee en de kuststrook, ruimte geven om dit te blijven doen. Wel zoekt de minister een oplossing, waarbij duurzame ontwikkeling van het gebied voorop staat. Daarbij zal zowel naar het economisch nut als naar de bescherming van het milieu worden gekeken.
Alle Niet-Gouvernementele Organisaties, maar ook het bedrijfsleven, zullen de kans krijgen een bijdrage te leveren aan de plannen.

In de visie van de minister Lee moet een onafhankelijke instantie het beheer over de kuststrook gaan voeren. Daarbij zal de zee worden aangemerkt als beschermd natuurgebied, met een indeling in afgebakende gebieden voor bijvoorbeeld jetski's, ankeren van schepen, duiken, zwemmen, vissen en de beroepsvaart. Aan de gebruikers en de gebouwen aan het water zullen bepaalde eisen worden gesteld. Aan het realiseren van de plannen zal worden bijgedragen door Fondo Desaroyo di Aruba.

De regering wil een integraal plan opstellen voor het beschermen van de kuststrook.

Medische diensten paraat

ORANJESTAD — Tijdens de komende carnavalsoptochten zijn de medische diensten paraat. De Ambulancedienst, het Rode Kruis en EMS zijn allen *stand-by*. Het Rode Kruis heeft een complete crew in de parade die ter plekke eerste hulp kan geven. De eenheden van zowel Rode Kruis, ambulancedienst als EMS zijn via een apart communicatiekanaal continue met elkaar in contact. Langs de route zullen 4 tot 5 ambulances aanwezig zijn, op strategische plaatsen. In de Julianaschool (achter het Boy Ecury standbeeld) is tijdens de optochten in Oranjestad een speciale eerste hulp post ingericht door het Instituto Medico San Nicolas. Nog beter is het natuurlijk om narigheid te voorkomen door niet teveel alcohol te drinken en zich goed tegen zon en lawaai te beschermen.

Hakmes

SAN NICOLAS — De politie werd gisteren naar een huis aan de Red Rock weg geroepen.
Er liep daar een man rond met een hakmes, die iedereen die langs kwam bedreigde. Toen de politie aankwam zagen ze de man inderdaad rondlopen met het mes. De politie probeerde hem tot rede te brengen maar er viel niet met de man te praten. Daarop werd besloten de man op te pakken zodat hij op het bureau tot rust kon komen.

"Laga tur locual, cu ta sperami ta bunita,
Laga tur locual, cu mi encontra na caminda ta bunita,
Laga tur locual, cu ta rondonami ta bunita
Laga tur locual mi ta laga'tras keda bunita
y laga esakinan termina den tur buniteza."
Cado Wever

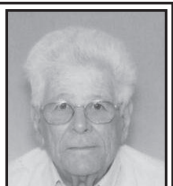

Cu honda pena pero conforme cu boluntad di Dios,
nos ta anuncia fayecimento di:

SAMUEL FRANÇOIS "BOY" JONKHOUT

Na nomber di su:

esposa : Anny Elizabeth Jonkhout-Oduber

yiunan : Anneliz
Samuel François
Gerald y Kyremia
Ricky y Bebbie

nietanan : Dernelise Wever
Liah Jonkhout

rumannan : Rosa Helena "Poppy" van Rutten-Jonkhout y famia
Anita Beatrix "Thies" Brouwer-Jonkhout y famia

swa y cuñanan : Apolonia Maduro
Josef "Poipy" y Chida Oduber y famia
Adolf "Dochi" Oduber y famia
Felepa Oduber y famia

sobrinonan : Chris van Rutten
Anthony Brouwer
Angelique Bulos-Brouwer

amigonan di cas

famia : Jonkhout, Evertsz, Zwueste, Padilla, van Veen, Palus, Boomgaard, Kölker, Jacobs, Molenaar, Irausquin, Harms, Robles, Croes, Scholten, Zeppenfelt, Oduber, Yarzagaray, Fowler, de Titta, Henriquez, Dirks y demas famia

ta invita tur amigo, bisiña y conoci pa asisti na e acto di entiero cu a tuma lugar diaranzon **15 di februari 2006** pa 4'or di atardi saliendo for di Misa San Francisco pa santana catolico den Caya Ernesto Petronia.
E resto mortal tabata reposa for di 2'or di atardi den Misa San Francisco na Playa.

Adres pa corespondencia: **Constantijn Huygenstraat 6**

Goedkoper vliegen naar Nederland

ORANJESTAD — Eind maart voert KLM verlaagde tarieven in op de route Aruba/Nederlandse Antillen-Amsterdam. De nieuwe vaste tarieven gaan gepaard met een meer transparante tarievenstructuur, aantrekkelijkere voorwaarden en meer inzichtelijke reserveringskosten. Hiermee wil KLM bereiken dat meer mensen vanaf Aruba en de Antillen een vakantiebestemming in Europa kiezen.

Met de nu doorgevoerde veranderingen beantwoordt Air France KLM de ontwikkelingen in de luchtvaartmarkt, zoals de toegenomen concurrentie en de daling van de gemiddelde prijzen. Met deze stap verwacht KLM bovendien meer passagiers te vervoeren en aanzienlijk meer inkomsten te genereren uit het passagiersvervoer. De nieuwe tarieven zijn vanaf 20 februari te boeken, maar gaan pas op 26 maart in als ook het nieuwe zomerschema van kracht wordt.
KLM introduceert vijf nieuwe tariefsoorten. Elke tariefsoort heeft een herkenbare naam, eigen voorwaarden en een bijpassend prijskaartje. Het gaat om: *Take Off Fare*, *Economy Flex Fare* en *Full Flex Fare* in de Economy Class en de *WBC Holiday Fare* naast het bestaande normale tarief in de *World Business Class*. Daarnaast wordt het heel voordelig om de reis in Amsterdam te onderbreken voor een weekje familiebezoek en daarna door te vliegen naar een bestemming elders in Europa.

TOESLAG

De nieuwe *Take Off Fare* die structureel in de Economy Class wordt gehanteerd, komt in plaats van de periodieke KLM actietarieven. Zodra het laagste tarief is uitverkocht, zal de sprong naar het volgende lage tarief kleiner zijn dan momenteel het geval is. Zodra dit technisch mogelijk is zal op de website van KLM goed te zien zijn waar en wanneer de laagste tickets beschikbaar zijn. In de nieuwe situatie geldt voorts dat passagiers die hun ticket ver van tevoren boeken, de grootste kans hebben om te profiteren van de laagste tarieven. Het goedkoopste retourtje naar Amsterdam is dan structureel beschikbaar voor 749 gulden. Daar komt nog wel een bedrag aan belasting en toeslagen bij.
Naast de tarieven worden ook de bijbehorende voorwaarden aangepast. Hierdoor kunnen reizigers profiteren van een grotere keus. Zo kan men in de Economy Class kiezen tussen een lager tarief met minimale flexibiliteit en een hoger tarief met flexibele voorwaarden (zoals annuleren en wijzigen).
Binnen de World Business Class zijn voortaan twee tariefsoorten beschikbaar: het W*BC Holiday Fare* en het reguliere World Business Class tarief. *WBC Holiday Fare* is voor de vakantieganger die gesteld is op luxe en extra comfort en is beschikbaar voor het hele KLM netwerk. Het complete servicepakket en alle luxe van de World Business Class zijn inbegrepen. Wel gelden andere, minder ruime voorwaarden ten opzichte van het World Business Class tarief. Er geldt een minimum verblijf en er kan alleen tegen een kleine vergoeding gewijzigd of geannuleerd worden. Hierdoor kunnen die prijzen lager zijn ten opzichte van het normale World Business Class tarief.

ZESTIG PLUS

Onder de nieuwe structuur komen er ook nieuwe, lagere tarieven voor studenten en senioren (60 plussers). Voor senioren geldt dat hun partner of medereiziger tegen hetzelfde tarief mag meereizen, ongeacht hun leeftijd.
Onveranderd blijft dat Economy Class reizigers op een retourticket vanuit de Antillen en Aruba naar Amsterdam 25 kilo bagage mogen meenemen en de Business Class reizigers zelfs 40 kilogram.
Nu is het ook mogelijk om een enkele reis te boeken in bijna alle boekingsklassen, met uitzondering van het *Take Off Fare* en het *WBC Holiday Fare*.
Alle tarieven die gecommuniceerd worden voor reizen naar Amsterdam gelden voor de hele Antillen en Aruba en zijn dus op alle eilanden gelijk.
De hoogte van de reserveringskosten hangt af van de gekozen boekingsmethode. De goedkoopste manier blijft om via Internet zowel de reis te boeken als te betalen (per creditcard). Voor andere speciale diensten gelden eveneens overzichtelijke tarieven, zoals een papieren ticket oude stijl dat 50 florin extra kost.
In de nieuwe situatie wordt een vergoeding van 30 florin gevraagd voor specifieke wensen van reizigers die niet bij KLM geboekt hebben, zoals een stoelreservering, speciale maaltijden, gebruik van een rolstoel of andere vormen van bijzondere assistentie voor of tijdens de vlucht.

Gezondheidsbeurs bij International School of Aruba

ORANJESTAD — De International School of Aruba (ISA) stond onlangs in het teken van gezondheid. Tijdens de Health Fair 2006 werd aandacht besteed aan geestelijke en fysieke gezondheid, natuurgeneeskunde en preventie.

Leerlingen van ISA doen op de Gezondheidsbeurs mee met oefeningen.

Yvette Morales-Thuis, interim-directeur van Volksgezondheid, opende de gezondheidsbeurs. "Ons dagelijks leven is druk en snel. We worden elke dag geconfronteerd met keuzes en met dingen doen. Het is belangrijk dat mensen zich tussen alle drukte door bewust zijn van hun eigen gezondheid."
Op de beurs zelf was volop leven. Er werden stoelmassages gegeven door Spirit Mind and Body. Informatie over een behandeling in een spa was beschikbaar. Vrouwen van Sahaka Yoga demonstreerden meditatietechnieken en legden de zeven chakra's uit. Het Divi Aruba Phoenix Beach Resort had een rekenmethode beschikbaar gesteld waarmee het gewicht en het vetpercentage konden worden gemeten. De Universiteit van Aruba hield een quiz. Deelnemers draaiden aan een rad en kozen zo het onderwerp waarover ze een vraag kregen. De onderwerpen hadden natuurlijk allemaal met gezondheid te maken. Viana Natural Healing demonstreerde acupunctuur en Chinese geneeskunde.
De beurs besteedde ook aandacht aan diverse organisaties die speciale activiteiten organiseren. Zomerkampen, hulp aan blinden en slechtzienden, informatie van het Koningin Wilhelminafonds, Famia Planea over zwangerschappen en de Kindertelefoon hadden aan de leerlingen van ISA een dankbaar publiek.

Taal geen probleem bij rechtbank

ORANJESTAD — Een verdachte heeft bij de behandeling van de strafzaak tegen hem of haar recht op een tolk. De behandeling van een rechtszaak moet worden geschorst of zelfs aangehouden als de verdachte wel een tolk wil, maar deze niet beschikbaar is. Bij het Gerecht in Eerste Aanleg werkt Lisandra Rivadeneira als vaste tolk en vertaler.

Een tolk bij de rechtbank van Aruba vertaalt bij strafzittingen de woorden tussen de verdachte, die vaak Spaans of Papiamento spreken, en de overwegend Nederlandstalige rechters en officieren van justitie. In civiele zaken wordt de tolk ingeschakeld bij getuigenverhoren.

Rivadeneira vertaalt in het Nederlands, Spaans, Papiamento en Frans. Deze laatste taal komt hier zelden voor, maar ze kan het wel. Engels daarentegen doet ze liever niet. "Ik heb er niet voor gestudeerd en mijn woordenschat in het Engels is te beperkt om goed te vertalen." Verdachten die bijvoorbeeld uit Jamaica of de Verenigde Staten komen, worden daarom indien nodig bijgestaan door een freelance tolk. De rechtbank beschikt over een *pool* van drie freelance tolken.
Rivadeneira heeft in Maastricht de opleiding tot Tolk en Vertaler gevolgd. In 1998 liep ze stage bij de rechtbank van Aruba en direct na haar afstuderen in 1999 kon ze hier voor vast aan de slag. Een rechtenstudie heeft ze niet gedaan. Haar kennis van de wet heeft ze opgedaan door veel te luisteren en te lezen. Naast tolken in vreemde talen is Rivadeneira ook bezig geweest met gebarentaal. Die cursus moet ze echter nog afmaken.

SIMULTAAN

Rivadeneira vertaalt simultaan. Dat wil zeggen dat ze naast de verdachte zit en direct vertaalt wat de rechter of de officier van justitie zegt. Daarbij treedt een vertraging van slechts enkele woorden op. "Als de rol op een bepaalde dag veel zaken bevat waarbij assistentie van een tolk nodig is, vraag ik een van mijn freelance collega's mee. Want mondeling vertalen is erg intensief." Ook als er in een zaak meerdere verdachten zijn die verschillende talen spreken, doet Rivadeneira een beroep op freelance tolken. "Het is niet te doen om steeds van taal te wisselen. Dat vergt enorme concentratie en is, zeker bij een juridisch ingewikkelde zaak, niet aan te raden."
Simultaan vertalen heeft Rivadeneira in de praktijk geleerd, "Tijdens mijn stage zag ik tolken simultaan vertalen en daar was ik van onder de indruk. 'Dat kan ik nooit', dacht ik toen. Toen ik bij de rechtbank in dienst trad, moest ik het doen. Al doende leert men gaat hier zeker op. Inmiddels is het geen probleem meer", aldus Rivadeneira.

VOORWAARDELIJK

Het pleidooi van een advocaat vertaalt Rivadeneira niet. "De advocaat moet vooraf met zijn cliënt bespreken wat er tijdens de rechtszaak kan worden gezegd." Soms merkt ze dat verdachten het vonnis van de rechter niet begrijpen. "Als de rechter een voorwaardelijke straf oplegt, hoort een verdachte een aantal maanden. Daar schrikken sommigen erg van en dan horen ze niet dat het een voorwaardelijke straf is waarvoor ze niet naar het KIA hoeven." Dat legt Rivadeneira dan uit. Ze merkt dan regelmatig dat een advocaat zijn cliënt niet heeft uitgelegd wat een voorwaardelijke straf is. "Ik probeer het in mijn lekentaal twee keer uit te leggen. Begrijpt de verdachte het dan nog niet, dan verwijs ik naar de advocaat."
Zo nu en dan wordt de tolk er door een advocaat op gewezen dat een vertaalde zin niet juist is. "In dat geval vraag ik of de zin nog een keer kan worden herhaald. Het komt voor, maar niet zo vaak, dat ik een woord verkeerd vertaal. Meestal is het echter de verdachte die ineens iets zegt waar de advocaat niet op had gerekend. Maar het wordt wel uitgesproken en dus vertaal ik het."
Een andere taak van Rivadeneira is schriftelijk vertalen. Alle stukken bij de rechtbank worden in het Nederlands opgesteld. Als informatie in een andere taal binnenkomt en de rechter of een officier van justitie niet zeker is van de inhoud, dan wordt zij gevraagd om een tekst te vertalen. Op die manier weet Rivadeneira veel van het beleid van de rechtbank. "Soms sta ik versteld van het pleidooi van een advocaat en vraag ik me af hoe ze bij hun argumenten komen en waarom ze denken sterk te staan. Maar ik zal het nooit laten merken, want dat is niet aan mij."

Fanta Sea in Royal Mall

ORANJESTAD — *Onlangs opende in de Royal Plaza Mall de nieuwe winkel Fanta Sea zijn deuren. De in Caribische tinten getooide winkel verkoopt badkleding en andere sportieve en modieuze kleding. Ook cadeautjes en lekkernijen kunnen bij Fanta Sea worden aangeschaft. Zo verkoopt de winkel de bekende pepersaus pica papaya, Caribische koffie, kaas en rumcakes. Ook voor accessoires voor het huis kan men bij de winkel terecht: kaarsenstandaards, vazen en servies zijn bij Fanta Sea te koop. De winkel behoort tot de keten van DeWit & Van Dorp Stores.*

Halve marathon

ORANJESTAD — Hardlopers moeten snel met trainen beginnen. De halve marathon van Aruba vindt namelijk al over een maand plaats, op zondag 19 maart. Wandelen mag overigens ook, zo maakt Idefre bekend.
De voorwaarde is wel dat de afstand binnen drie uur wordt afgelegd. De halve marathon begint bij het Joe Laveist Sport Park in San Nicolas en eindigt op de parkeerplaats van het Alahambra Casino in Eagle. Er wordt gelopen over de hoofdweg tussen San Nicolas en Oranjestad. Wandelaars starten om half zes, hardlopers een half uur later. De prijzen worden om half negen overhandigd door minister Ramon Lee van Arbeid, Cultuur en Sport (MEP). Meer informatie over de halve marathon kan worden gekregen bij Willy Willems of Junior Dake van Idefre, op telefoonnummer 582 4987.

INGEZONDEN

Applaus voor Aruba

DE SCHIETPARTIJ afgelopen vrijdag tijdens de *Parada di Luz* in San Nicolas heeft er toe geleid dat de politie harder gaat optreden in de nog komende parades. In de *Lighting Parade* komende zaterdag zal er geen *last lap* meer zijn, terwijl in de andere optochten 's avond in de schijnwerpers gejumpt gaat worden. Enkele andere maatregelen zijn dat agenten zich in burger tussen het publiek zullen begeven en dat de *last lap* gefilmd gaat worden.

Toch zou ik ook graag zien dat de politie optreedt tegen het aanstootgevende gedrag van de vele dansenden in de *last lap* en de *jouvert morning*. Schaars geklede jongeren (soms ook volwassenen) die vrijend, tegen elkaar bonkend, in de stoet aan je voorbij trekken alsof het de normaalste zaak van de wereld is. Als je hen er over aanspreekt dan krijg je antwoorden als: "Die jongen is mijn vriend hoor" of "Zo dansen wij nu eenmaal tegenwoordig". Ook tijdens de vele Reinaverkiezingen zien we steeds meer schaarsgeklede meisjes vulgair met de billen schudden. De boodschap is duidelijk. Niemand die hier iets van zegt. Sterker nog: het publiek applaudisseert en de jury jureert als vanouds.
Ik denk dat wij (ouders, opvoeders, politie) onze normen moeten handhaven, want dat jongeren schaamteloos publiekelijk aan het vrijen zijn is beneden alle peil. Vrijen is iets voor geliefden. Het is een gebaar van grote intimiteit en dat is niet iets wat je *en public* doet.
Is hier geen sprake van overtreding van de zedenwet? Je mag in het openbaar toch geen aanstoot geven tot? Ook niet als minderjarige toch? Zou de politie ook niet hier tegen moeten optreden?
Dit zedeloos gedrag maakt ons carnaval er mijn inziens niet fraaier op en de boodschap die naar de kleintjes uitgaat (die ook toeschouwers zijn) is niet best. Voordat we het weten, hebben ook zij het overgenomen.

SORAYA PETERSON
Aruba